

OBECNICKÝ ZPRAVODAJ

LEDEN 2021 | Ročník 24

Vydává Obec Obecnice (☎ 318 614 056) | Redakce Bohouš Svoboda (☎ 318 614 079) | www.obecnice.cz

Co najdete v Obecnickém zpravodaji:

OBECNÍ ÚŘAD | SDH | ZŠ | MŠ | SPOLKOVÝ DŮM - KNIHOVNA | HISTORIE

Konečně se Fabiánovi, brdskému pánovi, nás zželelo a zasypal nás trochu sněhem. Někdo možná nadává, že musí odklízet, ale zas tolik ho není. Některým z nás dělá sníh naopak radost a potěšení. Například kamarád Jirka vytáhne traktůrek s radličkou a protahuje silnice v naší mini části obce, kterou nazýváme V Pohodě. Je na něm vidět, že se na to těší celý rok a evidentně si to užívá. Horší to má Zdenek s obecním traktorem, který prohrnuje celou obec. I když náš starosta každý rok upozorňuje, aby občané nenechávali auta na ulici, když mohou parkovat na svém pozemku, stejně na svém neparkují. A on tak musí s traktorem kličkovat mezi auty, a ještě občas poslouchat, aby dával pozor a neodřel je. Vůbec mu nezávidím. Ale honem do našich brdských zasněžených lesů. Krásného počasí i nádherných pohledů na stromy a stromky s bílými čepicemi využívají nejenom místní, ale hlavně mnoho návštěvníků. Potkáváme tolik lidí po lesích, že v sobotu, když jsme došli pod Klobouček a otočili se zpět k obci, vypadalo to za námi, jako když přijel autobus. Chodíme až za Klobouček a vracíme se lesem přes Zelenou linii. Máme tam na židli postaveného sněhuláčka. Drží už skoro tři neděle. Je to takový držák. Teď mě napadlo, že jsem kdysi jednu o sněhulákovi

napsal, pravda je trochu jarní, ale když už jsem ji našel: „Sněhula-čí. Pomočil se sněhulák strachy, sluníčku nutil všechny prachy. Sluníčko se jen smálo, sněhuláka ubývalo, byl menší, malý, maličký, zbyly po něm loužičky. Do země se studem schoval, protože se pomočoval. Vzduchem poté jenom vála, vlahá něžná vůně jara.“ No já vím, ale to je na počest všem sněhulákům, až na ně přijde jaro. Nebudu psát o koronáči, odevšad toho do vás hustí dost. Napišu o čerstvém zimním zážitku s vnoučaty. Parta malých kumpánů od nás (co se oslovují „chlapi“) objevila ve vybagrované rýze pro chodník silnou vrstvu ledu. Stali se z nich ledaři. Než led vydolovali z díry, zničili veškeré jejich dětské náradí a kry pak v kolečku odvezli k nám na zahradu k jejich pevnosti. No, nic se neděje, až roztajou nebudu muset zalévat. Horší však bylo, když se vrátili domů s požadavkem: „Babi, našli jsme pod ledem krásnej jíl, tak jsme si z něj udělali koule a chceme je vypálit v krbu.“ Jíl jim kapal z rukavic a měli ho na sobě úplně všude. Koule se v krbu skvěle vypálily, a tak to dopadlo zase dobře, jako vždycky. Vy si přátelé užívejte zimy, koule vyrábějte raději jen sněhové, je to bezpečnější.

bs

INFORMACE Z OBECNÍHO ÚŘADU

Odpadové hospodářství

Zastupitelstvo obce dne 14. 12. 2020 na svém zasedání schválilo Obecně závaznou vyhlášku č. 1/2020 „O místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů“. Tato vyhláška stanovuje novou výši poplatku od 1. 1. 2021 na 600 Kč za osobu a rok popřípadě za rekreační objekt a rok. Důvodem navýšení ceny jsou neustále se zvyšující ceny za likvidaci a ukládání komunálního odpadu. Nový zákon o odpadech nově navyšuje cenu za skládkování odpadu ze současných 500 Kč za tunu na 800 Kč za jednu tunu odpadu. Podle stejného zákona může obec uplatnit slevu na skládkovném, ale pouze do výše 200 kg komunálního a velkoobjemového odpadu na občana za rok. Zákon tímto opatřením sleduje snížení produkce komunál-

ního a jiného odpadu a nabádá k většímu třídění. Podívali se na to, jak jsme na tom u nás v obci, tak za rok 2019 jsme vyprodukovali 390 tun odpadu (nepočítá se sem odpad tříděný) což dělá 312 kg na jednoho obyvatele za rok. Z tohoto je patrné, že převyšujeme deklarovanou hranici o více než 110 kg. Snažme se proto zvýšit třídění odpadu, který v našich domácnostech produkujeme.

Pozastavím se ještě nad využíváním sběrných míst na tříděný odpad a na využívání sběrného dvora.

Každý den se potýkáme s tím, že v okolí kontejnerů na tříděný odpad je značný nepořádek. Jsou zde odkládány věci, které sem nepatří. Je nutno si uvědomit, že to pak musí někdo uklidit a věrte, že to není nic příjemného, když

(pokračování na str. 2)

Odpadové hospodářství *(dokončení ze str. 1)*

se pracovníci musí přehrabovat v odpadcích. Stále platí, že je zakázáno odkládat odpad mimo kontejnery (lze tolerovat pouze to, že tam bude dán pytel, který bude uzavřený a bude v něm pouze plast). V ostatních případech je možno využít sběrný dvůr, který slouží k tomuto účelu. Pro odkládání tvrdého kartonového papíru prosím využijte sběrný dvůr, kde je na to samostatný kontejner. Krabice je nutné rozložit, aby se do kontejneru vešlo větší množství. Jak jsem již psal v minulém zpravodaji, tak od 1. 1. 2021 platí zákaz ukládání větví a jiného rostlinného materiálu na skládku u čističky. Veškerý tento odpad se ukládá na sběrném dvoře do kontejnerů, popřípadě pokud větve či jiný rostlinný odpad máte na autě či jiném dopravním prostředku je možno jej odvézt přímo do Drahlína na skládku. Zde chci ale upozornit, že větve a jiné dřevo se ukládá do Drahlína k bývalému kravínu a ostatní biologicky rozložitelný odpad (tráva, listí, zbytky rostlin apod.) je možno dovézt na kompostárnu, která je před vjezdem do obce Drahlín v části zvané Na Koutech.

Co je možno uložit na sběrném dvoře je dáno provozním řádem, který je na stránkách obce popřípadě na vývěsní desce u sběrného dvora. Upozorňuji, že na sběrný dvůr není možno ukládat stavební odpad ani nebezpečný odpad. Stavební odpad si podle zákona likviduje stavebník přímo na skládce. Pro likvidaci nebezpečného odpadu nemáme oprávnění a ten je svážen 2x ročně mobilním sběrem.

Častý dotaz je - co s pneumatikami. Ani ty sem nelze odkládat. Ty jsou povinny odebrat pneuservisy. Sběrný dvůr slouží zejména pro sběr objemného odpadu, který nelze dát do popelnice a dále pro tříděný odpad. Je nutné se proto řídit pokyny obsluhy sběrného dvora. Nutno podotknout, že sběrný dvůr neslouží pro odkládání komunálního odpadu, který patří do běžných popelnic.

Zamysleme se nad tím, jaký odpad a kam odkládáme. Svým přístupem chráníme nejenom životní prostředí, ale zejména své peněženky.

Josef Karas
starosta obce

Jubilanti

*Blahopřejeme všem jubilantům,
kteří slaví či budou slavít své narozeniny
v měsíci lednu a únoru.*

V této rubrice budou uveřejňovány jména jubilantů
(pokud nám k tomu dají písemný souhlas).

Obecní úřad Obecnice

VZPOMÍNKA

Dne 3. února 2021 tomu bude už 10 let,
co s námi není naše milovaná maminka
a babička **Marie Čáповá**.

Tento smutný čas vzpomínáme i na mého bratra
Zdendu a babičku **Annou Hoškovou**.

S úctou a láskou vzpomíná Katka s rodinou

Zprávy z lesní správy

U Vojenských lesů se žádné převratné změny neudály, lesní správa funguje nadále, nadále se i potýkáme s lykožroutem smrkovým; jiné dříví se prakticky netěží kromě kůrovcového. Minulý rok byl srážkově trochu lepší než předešlé roky, ale brouk je namnožený, takže se dá očekávat i v letošním roce jeho gradace, kterou se budeme snažit brzdit preventivními opatřeními, včasnými těžebními zásahy a asanačí vytěženého dřeva. Výrazně by pomohl chladný a deštivý rok, zejména jeho vegetační období. Loni nám v rámci lesní správy vzniklo kůrovcovou těžbou téměř 60 hektarů holin, z nichž skoro 20 ha je již pokryto přirozeným zmlazením; zbytek se bude na jaře a na podzim zalesňovat. Veškeré listnaté dřeviny (asi 40 %) musíme oplocovat, aby nám je spárkatá zvěř nesežrala; na zbytek dáváme opět smrk, případně borovici.

Co můžete od lesní správy získat:

Samovýroba palivového dříví – pravidla jsou stejná jako v minulosti a zadávají ji přímo jednotliví lesní hajní na svých úsecích

Prodej palivového dříví – kontaktní osoba Ing. Tomáš Nekl, nadlesní, tel. 731 137 611; e-mail: tomas.nekl@vls.cz

Surový kmen (délka 8–12 m) - 430 Kč/m³ bez DPH (tzn. 275 Kč za prostorový metr)

Vláknina (délka 2 m) - 420 Kč/m³ bez DPH (tzn. 269 Kč za prostorový metr)

Palivové dříví o délce 1 m se v lese nevyrábí.

Dopravu si zajišťuje kupující na své náklady; pouze v případě odkupu množství 25 m³ a více jsme schopni zajistit i dopravu.

Zvěřina – od poloviny ledna je ukončen odlov jelení a srnčí zvěře a loví se pouze černá zvěř, čili divoká prasata; zde je cena včetně DPH: do 20 kg váhy kusu - 30 Kč, přes 20 kg váhy kusu - 40 Kč. Prodávají se pouze celé kusy v kůži. Kontaktní osoba je též Ing. Tomáš Nekl.

Pronájem zasedací místnosti v přízemí lesní správy (pokud pomine současná pandemie) – cena 500 Kč za jednorázový pronájem

Lesní správa provozuje **Informační turistické centrum** též v přízemí lesní správy; v zimním období pouze po telefonické domluvě, od května bude otevřeno podle toho, jak dovolí situace s Covidem

Všem občanům přejeme do nového roku vše nejlepší!

Ing. Václav Pernegr, vedoucí lesní správy

SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ Obecnice

Zdravím všechny čtenáře Obecnického zpravodaje v novém roce 2021, i když letos byly vánoční svátky trochu jiné, než na co jsme byli uplynulé roky zvyklí, naštěstí jsme je všichni ve zdraví přežili, nemuseli jsme totiž řešit nějakou nenadálou situaci, což je dobře. M jsme za uplynulý měsíc v podstatě řešili otop na hasičárně, a teď v posledních dnech i odklizení sněhu. Být normální situace, měli bychom naplánovanou Výroční valnou hromadu, která se bohužel letos neuskuteční. Vládní opatření nám to neumožňují. Já pevně doufám, že až se situace uklidní, budeme se moci s našimi členy sejít a pohovořit i o časech minulých.

Počasí posledních dnů sice udělalo radost milovníkům zimních radovánek, řidičům ale přidělovalo spíš vrásky. Obzvlášť v horských úsecích mají co dělat, aby snůh na silnicích zvládli. Jak se správně chovat za volantem, abyste zvládli kalamitu? Přečtěte si, co radí expert.

Auta kloužou sněhem a narážejí do sebe jako kuželky. Lidé se je snaží zastavit holýma rukama. Řidiči podle expertů počasí často podceňují, neresppektují omezení nebo vyrážejí na zasněžené silnice nepřipraveni. Mnohdy se příliš spoléhají na to, že mají auto s pohonem všech čtyř kol a zapomínají na kvalitní obutí i na sněhové řetězy.

Hlavním nebezpečím jízdy na sněhu či náledí je výrazně nižší přilnavost pneumatik. Tření pláště je při jízdě po mokřem ledu až desetkrát nižší než při jízdě po suchém asfaltu. Auto tak výrazně méně ochotně zatáčí, zrychluje či naopak zpomaluje.

Jak se tedy na sněhu a náledí správně chovat za volantem?

Na sněhu či náledí je třeba vozidlo ovládat citlivě a jezdit s dostatečnou rezervou. Techniku řízení je třeba přizpůsobit situaci a zhoršené přilnavosti pláště.

„**Při rozjezdu** raději méně plynu a citlivě s pedálem spojky. Pokud se kola automobilu při rozjezdu do kopce i přesto protáčejí, můžeme zkusit rozjezd na druhý převodový stupeň. U vozidel s pohonem předních kol může nastat situace, že se uprostřed stoupání začnou kola beznadějně protáčet a vozidlo zastaví,“ popisuje Roman Budský za Platformu Vize nula, která se snaží o zvýšení bezpečnosti na silnicích.

Pokud je to možné, může řidič zachránit situaci tím, že vůz otočí a pokusí se zdolat kopec na zpátečku. „Velmi často tato taktika pomůže, řidič však musí být velmi opatrný. Couvání samo o sobě je rizikový úkon, navíc při této jízdě bude váznout chlazení motoru. Takže raději používat v nouzi nejvyšší a jen v úseku, kde je to nezbytně nutné,“ doplňuje expert.

Šoféři aut s pohonem zadní nápravy (tzv. zadokolek) si ve stejné situaci mohou pomoci chvilkovým zatížením zadku vozidla. Třeba posazením spolucestujícího na hranu zavazadlového prostoru. „Úkon je to nebezpečný, a navíc v rozporu s pravidly silničního provozu, takže používat opravdu jen v kritické situaci,“ připomíná Roman Budský.

V zatáčkách je třeba náležitě snížit rychlost jízdy a snažit se projet po oblouku s konstantním natočením volantů do příslušného směru. Pokud šofér nezvolí správnou stopu, může být uprostřed zatáčky donucen výrazněji stočit volant do oblouku, což ovšem může mít za následek ztrátu přilnavosti a následný smyk.

„**Opatrnost** je na místě i při jízdě z kopce. Na kluzkém povrchu se vyplatí udržovat bezpečnou rychlost motorem, brzdu používat uvážlivě a citlivě. Od vpředu jedoucích vozidel zvětšíme odstup,“ upozorňuje expert.

Při předjíždění se řidiči v zimě mohou dostat do situace, kdy je mezi jízdami pruhy vrstva sněhu. „Určitě je dobré zvážit, zda se lze zhodit uvedeného manévru bezpečně. Pokud ano, je nutno do sněhového pásu najíždět bez plynu a případně i s vyšlápnutou spojkou. Tento úkon si vyžádá delší dobu než za neztížených podmínek. Pamatovat je třeba především na vzdálenost a rychlost vozidel jedoucích v pruhy, do kterého se chystáme přejet,“ radí expert.

Na zimních dálnicích je dobré mít na paměti, že kvalita povrchu levého pruhy bývá výrazně horší než toho pravého. Zahájení předjížděcího manévru je tak třeba pečlivě uvážit.

Základem je kvalitní obutí. Pravidla silničního provozu sice připouštějí za určitých podmínek jízdu na letních pneu i v zimním období, v současném počasí by ale na letních vyjžděl jen blázen.

„Řidič, který chce mít jistotu, že udělal maximum pro bezpečí své i ostatních, se raději poohlédne po pneumatikách, které jsou určeny pro náročný zimní provoz. Ty budou mít vedle zákonem požadovaného označení M+S umístěn tzv. alpský symbol v podobě emblému trojitě hory se sněhovou vločkou,“ říká expert.

Kvalita pneumatiky pochopitelně klesá se zmenšující se hloubkou dezénu. U nové pneumatiky je cca 8 mm. Pokud je guma sjetá na 6 mm, prodlužuje se délka brzdné dráhy o 20 procent, při sjetí na minimální zákonnou hranici 4 mm je brzdná dráha delší už o 50 procent. „Řidič jedoucí ve vozidle obutém do pláště s hloubkou běhounu o výšce 2 mm musí počítat s brzdou dráhou delší o nemalých 70 procent,“ varují experti.

Do hor sněhové řetězy. Při jízdě do hor prozíraví řidiči přibálí v zimě lopatku, smetáček a sadu sněhových řetězů.

Ty jsou v horách poslední záchrannou, jak úspěšně zdolat zasněženou silnici. Povinnost použít sněhové řetězy může být stanovena dopravní značkou.

Řidič motorového vozidla o třech a více kolech v takovém případě musí nasadit řetězy na nejméně dvě hnací kola.

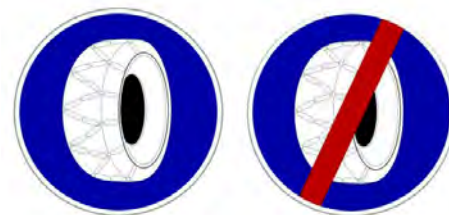
S nasazenými řetězy se smí jet rychlostí maximálně 50 km/h. Na dálnicích, silnicích a místních komunikacích je zakázáno sněhové řetězy používat v úsecích, kde není vozovka dostatečně pokryta sněhovou nebo ledovou vrstvou.

Já doufám, že všichni si určitě toto vše dobře uvědomují. Tež doufám, že se lepší parking aut na obecních komunikacích, aby cesta byla průjezdná, když to je potřeba. Niko neví, kdy bude potřebovat pomoc.

Přeji Vám krásný začátek roku.

Petr Zima

velitel SDH Obecnice

Mladý hasič

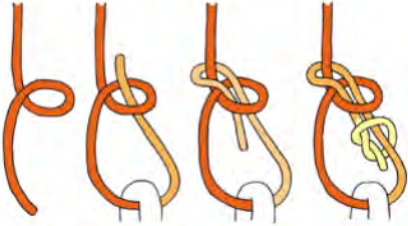
VÁZÁNÍ UZLŮ – 2. Část

V minulém čísle jste měli uvedeno pár uzlů, které hasič potřebuje znát a umět. Dnes bych se ráda věnovala dalším pěti, které jsou součástí hasičského umění.

Pokud jste si vy nebo děti zkoušeli některý z uvedených uzlů, pošlete nám fotografii (vás, jak uvazujete nebo rovnou uvázaný uzel) na e-mail: Mili199@seznam.cz. Komu přijde jednodušší poslat foto na Facebook, žádný problém ☺

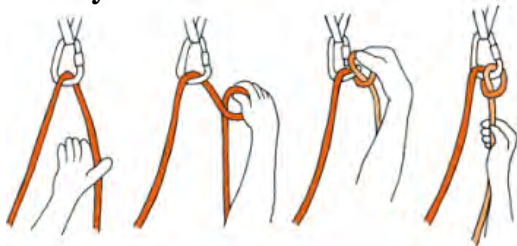
Dračí smyčka

Základní dračí smyčka byla jedna z nejdůležitějších smyček vůbec. Nenahraditelné zastoupení měla zejména v horolezectví. Dnes už se jedná o překonaný uzel, který se doporučuje používat jen v nouzi. I přesto má svůj význam a rozhodně se vyplatí tuto smyčku umět správně uvázat. Používá se k navázání na lano, lze ji použít i kotvení lana k jisticímu bodu. Ale není to zrovna nejbezpečnější. Proč? Dračí smyčka totiž nedrží při obvodovém zatížení (jednoduše řečeno - při roztahování oka smyčky). Dračí uzel tak není vůbec vhodný ke spojování dvou konců lana do okruhu. Mimo to je Dračí uzel náchylný k samovolnému rozvázání, zvláště na tuhých lanech se špatnou uzlovatelností. Platí zásada, že pokud Dračí smyčku používáme, tak vždy s přidělaným pojistným koncovým uzlíkem. Ten se dělá buď jako vnější, anebo jako vnitřní. Vnější se nejčastěji dělá jako obyčejné oko, lepší a bezpečnější variantou je však udělat jej jako Dvojitý rybářský uzel. Ovšem při zatížení pramene lana, který z uzlu vychází, je Dračí smyčka pevná, a i po silném zatížení jde snadno rozvázat. To je snad jediný výrazný klad této smyčky.

Poloviční lodní smyčka

Jeden z nejdůležitějších uzlů používaných u hasičů. Používá se pro jištění hasičů, v nouzi i na slaňování. Má velmi dobré vlastnosti při zachycování pádu. Smyčka sama o sobě nedrží, pouze třením brzdí posouvání lana. Při spuštění lezce nebo při slaňování výrazně krouťe lano, což komplikuje jeho pohodlné používání. Přesto jde o jeden z nejpoužívanějších uzlů u hasičských jednotek, protože běžné jednotky nebývají vybaveny speciálním lezeckým vybavením.

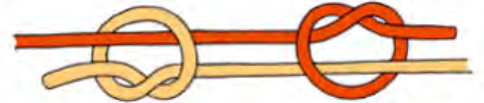
Rybářská spojka

Používá se většinou dvojitá. Velmi dobře se hodí ke spojení dvou lan o různých průměrech. Vytvoříme ji tak, že dvě lana položíme vedle sebe konci proti sobě tak, aby přesahovaly přes sebe asi jeden metr. Potom na každém laně uvážeme dvojitě oko okolo lana protějšího. Lano z oka musí směřovat proti protějšímu lanu. Očkové uzly řádně urovňáme a stáhneme k sobě. Tím se opřou o sebe a pevně drží.

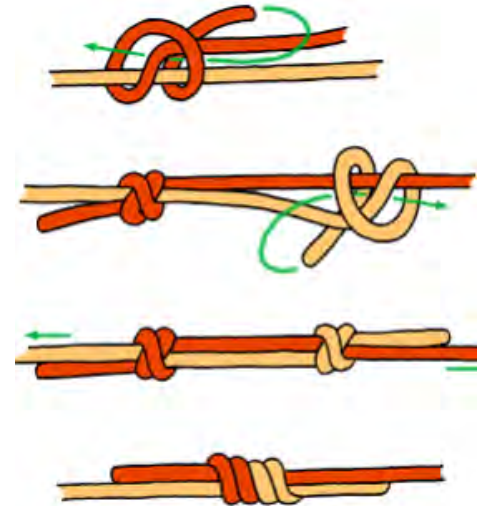
Tento uzel lze po odlehčení rozvázat. Proti rozvázání je vhodné tento uzel zajistit samostatnými očky na každé straně uzlu.

a) jednoduchá rybářská spojka

b) dvojitá rybářská spojka

Prusík

Uzel pojmenovaný podle rakouského horolezce Karla Prusika (1896–1961). Běžně nazýván jako **Liščí smyčka**. Jedná se o základní a nejjednodušší prusíkovací uzel. Podle počtu omotání smyčky kolem lana rozeznáváme jednoduchý prusík, dvojitý prusík, trojitý prusík, atd. Tento uzel je symetrický, a tak drží v obou dvou směrech stejně. Nevýhodou tohoto uzlu je, že funguje jen se smyčkami výrazně tenčími, než je lano (na laně o průměru 11 mm funguje maximální průměr 5 mm prusíkovací smyčky). Tenké smyčky mají menší nosnost, a jsou málo odolné proti zničení. Při použití tlustších smyček začne uzel prokluzovat. Používat se dají jen kulaté smyčky, u plochých popruhových smyček uzel nefunguje spolehlivě a nelze ho proto pro popruhy doporučit.

(zdroj: oshdo.cz)

Mili Kotápišová

Ani dnes nezapomeneme na naše nejmenší...

(zdroj: Omalovánky – Závody malých hasičů a hasiček)

MASARYKOVA ZÁKLADNÍ ŠKOLA v Obecnici

Ježíšek v páté třídě

Dne 17. 12. 2020 se v páté třídě děly věci. Když děti ráno přišly do školy, daly si pod stromeček dárečky. Každé dítě mělo přiřazeného kamaráda. Takže se nestalo, aby někdo nedostal malou drobnost. Ano, pravda. Vzhledem k aktuální situaci, na některé děti čeká dáreček ve třídě ještě teď, ale pevně věřím, že si ho brzy vezmou, až se spolu zase sejdem v lavicích...

Ale zpátky k našemu dni ☺. Chvilku jsme je ještě učili. A pak to začalo. Šli jsme se podívat na náves na stromeček, kde jsme si zapálili prskavky. Když jsme se vyblbli, vraceli jsme se do třídy. A nastalo kouzlo... Mezitím, co jsme byli venku, přišel nám do třídy Ježíšek. Tam bylo věcí! Kromě dárečků od kamarádů jsme dostali také Kouzelného slona a pohádku Jak měl každý svoji třídu.

Kouzelný slon je o tom, že splní naše sny a přání a pomůže nám, abychom se nebáli – zažene strach. Kolekce 14 slonů byla vytvořena týmem freli s.r.o. Paní Jarka a Hanka ode mne dostaly téma, které znělo:

„Všichni jsme jako puzzle. Každý z nás je jiný, ale jen společně můžeme vytvořit celek, protože bez chybějícího kousku by nevznikl obraz. Proto si vážme jeden druhého, pomáháme si. My jsme součástí obrazu. Všichni tvoříme společnost, do které zapadáme, ať jsme, jací jsme. Jen všichni společně máme sílu vytvořit něco krásného. Vytvořit svět.“ A tak i všichni naši třídní sloni mají něco společného, ale také se v něčem liší. Mají stejné znaky, ale mají také odlišnosti, které dotváří jejich krásu.

Na naše téma nám byla také vytvořena pohádka. Ano, naše pátá třída má svoji vlastní pohádku „Jak měl každý svoji třídu“. Paní Danča, Barča a Helča nám pomocí Jižánků (léčivé pohádky pro děti a dospělé) napsaly, jak by to vypadalo, kdybychom spolu neuměli vycházet. Kdybychom byli sami a dívali se přes okno na pocity našeho kamaráda jen proto, že jsme nedrželi spolu. Že jsme rozbili „nás“ obraz. Mimo této pohádky jsme do třídy také dostali jejich nově vydanou knihu Jižáneci aneb léčivé pohádky pro děti i dospělé.

Všechny děti měly ze slonů i z pohádky radost. Uvědomily si, že právě oni jsou výjimeční, oni společně s námi všemi, kteří čtete tento článek, i s těmi, kteří článek nečtou, tvoří svět. Že naše odlišnosti dělají právě to hezké, co okolo sebe máme.

Závěrem bych chtěla velmi poděkovat paní Mudrové za krásný stromeček do naší třídy. Provoněná atmosféra udělala své kouzlo v této nelehké době. Dále mé „Děkuji“ patří týmu freli s.r.o za krásné dárky, které udělaly velikou radost a rozzářily dětské oči. Poděkování patří společnosti Jižáneci s.r.o. za nápad s pohádkou, krásné ilustrace v ní a hlavně za čas k její realizaci.

**Miloslava Kotápišová
Andrea Brožková**

29. října

O veverce jak hledá potravu.
 Žilka je dlouhou letnou veverka. A spáček
 v zimě domů. Na mě kůže polštářů,
 a leze, co chvilu se vyludila a napadlo
 je jít ven a hledat potravu. Časla
 si kůže, a šla do lesa poškala lišku.
 A ptala se, jestli se připravuje na
 zimě. Liška jí ukázala, že má se na zimě
 připravuje. Ona ležela po lese. Veverka
 říkala, že ona se připravuje na zimě.
 Potom šla dál a poškala ptáka
 a ptala se, jestli se připravuje na
 zimě. Pták jí ukázal, že má se na zimě
 připravuje. Ona ležela po lese. Veverka
 říkala, že ona se připravuje na zimě.
 A veverka byla sama se šelci
 si hledala potravu na zimě.
 A našla ptáků všech na kůstě.
 A říkala, že když má veverka má
 potravu, má přičkat, má.

Jeřáb 1. listopadu

Kam ukáží jeřáb,
 nemá v kůstě šelci?
 Jeřáb ukáží do listů,
 dobře ukáží - ten do jísti.
 Už ukáží do listů,
 jen má ukáží šelci.
 Našel jednu šelci,
 šelci jí snědl pomalu.
 Už má jít v kůstě spáček,
 a nechat si má kůstě šelci.

Tvůrčí psaní

A přeci jsme se dočkali pokračování příběhu od Liliiany Novotné ze 7. třídy. Jak asi vánoční příběh dopadne?

Psaní je hrání

Tentokrát se můžete také nechat okouzlit kapkou poezie. Musím žákům poděkovat za pěkné básně. Co je důležité podotknout, že tento úkol byl dobrovolný. Děti mají nyní mnoho úkolů, ale i tak se pustily do poezie i psaní příběhu. Toho si opravdu vážím.

Příběh na pokračování...

Krásné slunečné počasí (2. část)

... Po několika minutách povídání si o tom, jak to bude dál, Amélie navrhla, že s ním pojedou, ale musí slíbit, že do Vánoc se vrátí domů. Rudolf jí nejspíše odpověděl, že se vrátí, i když věděl pravý opak. Oba šli spát a ráno hned za panem starostou s Rudolfem pod bundou, aby napovídal, co má říkat, protože se hrozně bála. Pan starosta jako všichni ostatní v obci, byl otráven jako každý den, a tak jí to podepsal, i když vlastně ani nevěděl, co podepisuje. Vyšli od starosty, oba byli hrozně šťastní. Amélie si šla hned sbalit kufr. Skřítek lusknul prsty a během pár vteřin byli u Santy. Santa nejspíše pobíhal po celém svém domě a křičel, že neví, co dál, ale najednou uviděl slečnu, kterou nikdy v životě neviděl a zeptal se, co tam dělá. Když mu Amélie vše vysvětlila, rozzářil se štěstím a obejmul ji.

Po dvou hodinách... Santa šel připravit všechny potřebné věci, aby mohl vyrazit do vesmíru, ale tady nastává jeden velký problém. Santa se nevešel do skafandru a jediný, koho by tam mohl poslat, byla Amélie, která jednoznačně odpověděla NE. A Santa se opět zhroutil, že je všechno zase špatně a že tyhle Vánoce budou nejhorší, které kdy zažil. Rudolf se snažil přemlouvat Amélii tak dlouho, až řekla ano. Šla s tím za Santou, že do toho teda jde, ale že by si přála, aby její rodina měla ty nejhezčí Vánoce, i když tam nebude. Santy odpověď zněla: „Neboj, tvoje rodina bude šťastná.“ Amélie se šla převléct do skafandru a najednou slyšela odpočítávání 10, 9, 8,... 3, 2, 1, start. Raketa vylétla do vesmíru a všechno šlo dobře, už zbývalo posledních pět hodin do konce, ale když letíte vesmírem, všechno je rychlejší. Pro nás pět hodin, pro ně pět minut. Když tam doletěli, skřítki Slunce otočili přesně tak, jak měli, a nad městečkem po 50 letech vysvitlo Slunce. A na Santově zemi najednou všechen led přestal tát. Santa vyběhl z domu a začal křičet: „Jsme zachráněni.“ Všichni byli šťastní kromě Amélie, která byla smutná, že Vánoce nestihne. Santa ale věděl, jak jí udělat radost i celé její rodině. Když se vraceli domů z vesmíru, Amélii vysadili doma před dveřmi. Holka celá nešťastná, že nestihla Vánoce, ale vytáhla klíč, dala ho do zámku, otevřela dveře a její oči se rozzářily radostí. Nemohla uvěřit svým očím, viděla krásný velký ozdobený stromček, na stole vánoční večeri a v pozadí smějící se rodinu se Santou a s Rudolfem na klíně. Rozběhla se, obejmula všechny se slzami v očích a Santa jí řekl: „Stihla jsi Vánoce, ještě není pozdě a DĚKUJI.“

A tohle je jen jeden z mnoha příběhů, který skončil dobře.

KONEC.

Liliana Novotná
7. třída

Kapka poezie ...

ZIMNÍ RADOVÁNKY

Hurá už je sněh,
budeme jezdit na saních.
Bruslit budeme velice,
na zamrzlém rybníce.
A když toho bude dost,
budeme se smát pro radost.

František Mareš, 7. třída

ZIMA

Padá snížek, padá,
jdeme se sáňkama.
Sáňky už se těšily,
aby znovu vyjely.
Mámo, táto, pojedeme dál,
abych si zasáňkoval.
Máma mě dnes poslechla
a na kopec vyjela,
já jsem sedl na sáně,
pak jsem spadl do sněhu
a víc vám říci nemohu.

Matouš Srch, 6. třída

PŘÁTELSTVÍ

Byly dvě kamarádky,
byly jak z jedné látky,
byly jak dvě panenky,
měly stejné halenky.
Byly spolu každý den,
jedna bez druhé nešly ven.
Jednou, když si spolu hrály,
temného lesa se bály,
zvědavé však byly dost,
u cesty viděly most.
Šly se na něj podívat,
po cestě si začaly povídat.
Na mostě stáli dva krásní koně,
jedna křičí: „Pojďme na ně!“
Koně se však splášili
a rychle utekli.
Dívka se jen smutně dívá,
druhá říká: „Už se stmívá.“
Tak šly obě smutně domů,
v noci bylo slyšet pár hromů.
Ráno, když šly dívky ven,
bylo to jak krásný sen,
před domem dva krásní koně,
do chvíličky byli v domě.
Dívky se tak radovaly
a radostí tancovaly.

Jessica Mezihoráková, 7. třída

MATEŘSKÁ ŠKOLA v Obecnici

Prosinec 2020 se nesl v duchu blížících se vánočních svátků. Děti poctivě trénovaly na plánovanou besídku jako každý rok. Jen s tím rozdílem, že jsme nemohli přivítat rodiče ve školce, abychom se s nimi podělili o krásnou vánoční atmosféru. Celé pásmo písniček s tanečky, básničky i vánoční příběh Berušek i Žabiček mohli rodiče shlédnout alespoň na videozáznamu. Během prosince děti vyráběly pro své rodiče milá přáníčka, která určitě všechny potěší.

V úterý 22. 12. na děti čekal den plný radosti a překvapení. Společně jsme si povídali o vánocích, předvedli jsme si vánoční zvyky a tradice. Rozkrájeli jsme jablíčka, házeli jsme bačkorou, pouštěli lodičky a zaspívali jsme si známé koledy. A čekali jsme už jen na zazvonění zvonečku. Pod stromčkem bylo spoustu krásných dáreků, ze kterých měly děti velkou radost. Poslední den roku 2020 si děti určitě užily.

Všichni jsme se opět sešli ve školce 4. ledna. Žabičky i Berušky byly plné dojmů z vánočních svátků z domova, o kterých jsme si dlouho povídali. Pověděli jsme si o dalším zvyku Tří králů. Jak se králové jmenovali, kam vedla jejich cesta a co přinesli Ježíškovi. Děti si vyrobily korunu a také jsme zpívali již známou koledu.

Hned v prvním lednovém týdnu jsme se dočkali i sněhové nadílky. Konečně jsme mohli vytáhnout boby a lopaty, stavěli jsme sněhuláky, soutěžili v jízdě z kopečka a koulovali se. S dětmi trávíme spoustu času venku, v přírodě, pozorujeme zvířátka, ptáčky, hrajeme hry.

V únoru nás čeká starý zvyk masopust, na děti čeká oblíbený karneval se spoustou zábavy.

Kolektiv a děti z MŠ přejí všem příjemný vstup do nového roku 2021.

Knihovna – Spolkový dům Obecnice

V lednu mráz – těší nás, v lednu voda – věčná škoda.

Věčná škoda by zase nebyla, vody je málo a je potřeba, ale mráz v lednu nás samozřejmě potěší víc. Protože nám vládní systém nadělil prodloužení nouzového stavu, jsou knihovnické meetingy, kroužky, přednášky, besedy a veškeré akce odloženy na dobu neurčitou.

Statistika nuda je...

Nyní vám stručně nastíním, jak si vedla knihovna v loňském roce co do počtu čtenářů a výpůjček. I přes to, že byl provoz knihovny omezen, jsem ráda, že čtenáři byla stále využívána.

Naše malá knihovna vlastní celkem 1945 publikací. V loňském roce přibýlo 255 nových knih a vyřazeno z důvodu stáří či poškození jich bylo 126. Půjčeno bylo přes 800 titulů. Za celý rok navštívilo knihovnu přes 200 čtenářů a přibýlo nových 38 milovníků knih.

A kdo si za loňský rok půjčil nejvíce knih? Z řad dospělých to jsou:

- čtenářka, která si vypůjčila 182 knih
- čtenářka se 72 výpůjčkami
- čtenářka s 64 půjčenými tituly

Z řad dětí to byli:

- mladá čtenářka se 7 výpůjčkami
- mladý čtenář se 6 výpůjčkami
- pilný čtenář se 4 půjčenými tituly

Nejpilnějším čtenářům předám něco na památku, jakmile opět navštíví knihovnu.

Co proběhlo nebo právě probíhá v knihovně?

Prodejní výstava výrobků z Nalžovic

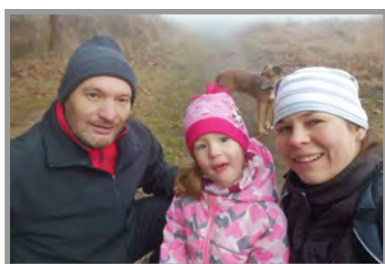
Po Vánocích končí v knihovně prodejní výstava svíček a drobných dekorativních předmětů od šikovných a tvořivých klientů Nalžovického zámku. Na další krásné výrobky se můžete opět těšit před Velikonocí. Na jaře můžete očekávat i pestrou škálu keramických výrobků.

Bazar oblečení

V knihovně se nashromáždilo slušné množství nejrůznějšího oblečení různých velikostí. Sešlo se zde také několik bund, kalhot, kombinéz (většinou velikosti 92, 98, 104, 110) a také zimní boty a sněhule (spíše menší velikosti 25–28). Na výběr je také spousta trik, triček a tepláků (opět spíše menší velikosti 2–3 roky). Potřebujete-li doplnit nějaký kousek do dětského šatníku, stavte se na chvíli v knihovně, určitě něco vyberete.

Tematické kvízové vycházky

V třetím adventním týdnu jste mohli s dětmi vyrazit na další tematickou vycházku, kterou vás prováděl „pan Perníček“. Tato druhá tematická vycházka byla „o pár metrů“ ☺ delší než předchozí, avšak doufám, že vás neodradila a příště opět vyrazíte do terénu.

Plán na JARNÍ PRÁZDNINY

Jistě mi dáte za pravdu, když řeknu, že to strašně uteklo – Vánoce za námi, leden za námi a blíží se jarní prázdniny. Pokud to vládní nařízení dovolí, knihovna bude v provozu s tímto programem následovně:

Pondělí 8. února	9.00 – 12.30 a 13.00 – 15.00 hod. VAZBA SEŠITU (40 Kč)
Úterý 9. února	9.00 – 12.30 a 13.00 – 15.00 hod. HÁČKOVÁNÍ (30 Kč)
Středa 10. února	9.00 – 12.30 a 13.00 – 15.00 hod. NÁRAMKY (50 Kč)
Čtvrtek 11. února	9.00 – 12.30 a 13.00 – 15.00 hod. MÍSA/PROSTÍRÁNÍ (cca 100 Kč)
Pátek 12. února	zavřeno

Veronika Hemrová

STRÍPKY Z MÉHO VANDRBUCHU

O městě, kde byl zavražděn nepohodlný generál

Při ohybech řeky Ohře, jen co by člověk kamenem dohodil na naši státní hranici s Německem, leží město Cheb, pradávne centrum nejzápadnější části Čech. První písemná zmínka o Chebu pochází z roku 1061, kdy německý král Jindřich IV. daroval jistému Otnantovi část lesa u cesty směřující od Chebu. Tato darovací listina také napovídá, že v té době patřilo okolní území do německé zájmové sféry, což trvalo až do roku 1322, ve kterém bylo Chebsko připojeno k zemím Koruny české. Po tomto aktu český král Jan Lucemburský přislíbil Chebanům zachování všech privilegií, která v minulosti obdrželi od německých císařů, což pro město znamenalo záruku dalšího rozvoje. Díky výsadnímu postavení v obchodě mezi Čechami a Německem se ve 14. století vyvinul z Chebu silný městský stát s vlastním vojskem, který postupně mocensky ovládl celou oblast. Počátkem 15. století patřil Cheb se svými 7 300 obyvateli dokonce k největším a nejbohatším městům království. V době renesance se Cheb stal půvabným městem, které tvořilo téměř 450 domů, 10 kostelů a řada mlýnů obklopených dvojitým, u řeky pak trojitým pásem hradeb. V roce 1655 byl schválen plán na vybudování chebské pevnosti, jejíž výstavba byla dokončena až v roce 1740. Ta se však nikdy v historii neosvědčila, proto byl v roce 1808 vyhlášen úřední patent o zboření této pevnosti. Nedlouho poté bylo započato s bouráním pevnosti, hradeb a městských bran. Druhá polovina 17. století a celé 18. století znamenají pro město výraznou barokní proměnu. Na přestavbách a výstavbě nových budov se podíleli tak významní architekti a stavitelé jako Kryštof Dientzenhofer, Giovanni Battista Alliprandi či chebský rodák Balthasar Neumann. Významným milníkem pro Cheb byl rok 1865, kdy bylo otevřeno železniční nádraží a Cheb tak byl nejprve napojen na bavorské a saské dráhy, následně došlo i k propojení ve směru na Chomutov a Plzeň, čímž se město stalo významným železničním uzlem. Život města ve 20. století výrazně ovlivnily obě světové války a jejich důsledky. Rozpad Rakouska-Uherska a vznik československého státu zdejší převážně německé obyvatelstvo neuvítalo s radostí a chtělo se od nově vzniklého Československa odtrhnout. Během 1. republiky dávali němečtí obyvatelé své antipatie vůči Čechům značně najevo, postupně rostoucí nacionalismus pak dostal podobu útočného sudetoněmeckého hnutí, které vyvrcholilo v roce 1938, kdy na chebské náměstí přijel Adolf Hitler a triumfálně zde oznámil podepsání Mnichovské dohody, která ve svém důsledku způsobila odchod tisíců Čechů, Slováků, ale i německých antifacistů z města, a následné připojení Sudet k nacistickému Německu. Po 2. světové válce byli němečtí obyvatelé vysídleni do Německa, což způsobilo obrovský pokles počtu obyvatel. Ten dosáhl předválečného stavu až v 90. letech 20. století. Tolik krátce k historii města, záměrně jsem vynechal některé další historické údaje, ale ty připomenu v rámci následující procházky po městě a při zastávkách u jednotlivých památek. Z vlakového nádraží jsem vyrazil směrem do centra města, ale hned na začátku svažitého Náměstí Krále Jiřího z Poděbrad, kousek za Bránou času, jsem odbočil do úzké uličky, která mě okolo Dudácké kašny dovedla na Františkánské náměstí, kde nelze přehlédnout dva rozsáhlé klášterní areály – klášter františkánů a klášter klarisek. Františkánský konvent s kostelem Zvěstování

Cheb - rajský dvůr ve františkánském klášteře

Panny Marie je jednou z nejvýznamnějších památek města. Přesné datum příchodu minoritů, bratrů řádu sv. Františka z Assisi, do Chebu není známo, předpokládá se, že se tak stalo v polovině 13. století, snad v roce 1247. V roce 1270 postihl celé staré město obrovský požár, který zničil celý klášterní komplex i se svatostánkem. Brzy po dokončení tak objekt prošel prvními stavebními úpravami v rámci oprav. Vysvěcení obnoveného kostela byl 26. ledna 1285 přítomen sám král Rudolf I. Habsburský a jeho dcera, německá princezna Guta, se tu o pouhé čtyři dny později provdala za tehdy čtrnáctiletého budoucího krále Václava II. Prostor to byl pro tak významnou událost zcela jistě vhodný, vzhledem k tomu, že šlo o jeden z prvních halových kostelů v Čechách a jeho slohová čistota ho dnes řadí k předním gotickým památkám v zemi. Neobvyklým prvkem je zde dvoupatrová kaple umístěná u severní strany loď. Tři vysoká okna v západním čele kaple, rozdělena až později vloženou klenbou podlaží, potvrzují, že byla postavena současně s halou kostela. Kaple sloužila jako oratoř (modlitebna) i pro řád klarisek, které se usadily v těsném sousedství františkánského kláštera a tuto kapli využívaly až do výstavby vlastního svatostánku zasvěcenému sv. Kláře ve 2. polovině 15. století. Řádovým sestrám byl vstup do kaple umožněn ze ženské části kláštera samostatným vchodem, nacházejícím se v západní empoře (otevřené galerii) kostela. Charakteristickým rysem stavby kostela je štíhlá, přes 60 metrů vysoká kamenná věž čtvercové základny, která je dnes jednou z výrazných dominant města. Až do druhého patra má čtyři stěny a výše pokračuje s osmibokou dispozicí. Věž, jež je zasazena mezi loď a jižní stěnu presbytáře, byla dokončena kolem roku 1330. Klášterní budovy s dobře dochovanou pozdně gotickou křížovou chodbou jsou připojeny k severozápadní části kostela. Minoritský ambit zaklenutý žebrovými křížovými klenbami, které jsou vyzdobené freskami s rostlinnými motivy a medailony se symboly evangelistů, obklopuje rajský dvůr. Podle pověsti se za časného rána v ambitu zjevuje pět členů konventu, kteří zde v roce 1270 zahynuli při požáru. V roce 1464 došlo na základě nařízení papeže Pavla II. ke změně osazenstva kláštera – minority vystřídali mniši s přísnější řeholí, známí jako františkáni. Františkáni v průběhu dalších časů zažili časy zlé i dobré, krize i vzestupy, ale definitivní konec pro ně znamenal rok 1951, kdy museli svůj klášter z rozhodnutí tehdejšího režimu opustit. *(Pokračování v dalším čísle OZ.)*

Z cest Vás všechny zdraví **Martin Jarolímek**

POVÍDÁNÍ O STUDÁNKÁCH | 7. část

V našem vypravování se opět podíváme na bývalé polesí Skelná Huť, do horní části údolí Pilského potoka nad Pilským rybníkem a na jižní svahy výrazného vrchu Brdce (839 m). Pilský potok pramení těsně pod sedlem „U jeřábku“ nad bývalou hájovnou Bor, která však už patří do území lesní správy Nepomuk (toto široké sedlo odděluje skupinu kopců přesahujících 800 m nadmořské výšky od Prahy přes Malý Tok po Brdce od skupiny vrchů Tok, Koruna a Jordán). Potok má prameniště ve výšce 785 m n. m. a po své cestě k Pilskému rybníku přibírá řadu drobných přítoků jak ze svahů Brdců, tak ze svahů Toků. Některé potůčky jsou plněny pouze povrchovou vodou, ty pak v suchých obdobích vysychají a pak tečou pouze potůčky, které mají svůj začátek v nějakém prameni čili studánce. Celé mělké údolí Pilského potoka je typické častými vrchovištiemi - podmáčenými a zrašelinělými místy, kde se ani lesu moc nedaří.

Studánka „Pod Brdeckou cestou“

Studánka „U Borské cesty“

Z obnovených studánek zde máme – kromě minule popsaných – ještě studánku „Pod Borskou cestou“, u rozcestí Borské cesty a cesty do „Kulaté“. K další studánce se vypravíme na jižní stranu Brdců, již do povodí horního toku Litavky, kde pod Brdeckou cestou (cca 700 m za Skelnou Hutí) je obnovená studánka „Pod Brdeckou cestou“. Zajímavé je, že potůček vytékající z tohoto pramene, a posílený dalšími přítoky, sloužil zřejmě v 18. století pro potřeby skláren na Skelné Huti. Pokud bychom šli lesním terénem po proudu, spatříme v místech „Ve stupníku“ protrženou hráz vodní nádržky a níže ještě dosud zachovalý malý rybníček.

Obě popisované studánky byly obnoveny (vyzděny a opatřeny stříškou) před dvěma lety a práci provedli naši kolegové z dílen Správy služeb Mirošov.

Václav Pernegr

UZÁVĚRKA únorového čísla
OBECNICKÉHO ZPRAVODAJE
 bude v pátek **12. února 2021**

LÉKAŘ A VY • Ještě viry a očkování...

Na naší planetě je virů popsáno přes 6 500 druhů, ale těch neznámých je mnohonásobně víc. Podle odhadů jen savci hostí statisíce druhů. Jsou mezi nimi i koronaviry, z nich ten s názvem SARS-CoV-2 nám ukazuje, jak je globální svět propojený, naše společnost proti přírodě křehká a pohled na jeho šíření mezi kontinenty a státy je strašidelný a fascinující zároveň. Je příbuzný se SARS-CoV-1, který před 17 lety způsobil epidemii SARS. Státy, které se s ní setkaly (např. Tchaj-wan), se poučily a při propuknutí nemoci covid-19 rychle doporučily občanům nosit roušky. Proti nim se Evropa a Amerika zdály zpočátku bezradné. Od epidemie SARS je známe, že viry cirkulující v netopyrech ve východní a jihovýchodní Asii představují velké riziko. Netopyři se vzhledem ke své genetické výbavě pro ně stali ideálním rezervoárem. Viry se v jejich organismu množí, jsou vylučovány do tělesných tekutin, ale netopyřa neohrožují na životě. Virus covid-19 není vyroben uměle, vyvinul se působením přírody a je těžké rozhodnout, zda s ním přišli lidé poprvé do kontaktu na tržišti ve Wu-chanu, nebo zda se dostal ven z laboratoře, kde byl sledován a nákaza se přenesla na člověka z nějakého laboratorního zvířete.

Většina nemocí, které dnes považujeme za typicky lidské, mají svůj prapůvod ve zvířatech, a to nejen nemoci virové. Když se naši předci místo lovem a sběrem začali živit i pěstováním obilí a chovem zvířat a nestýkali se se zvířaty jen náhodně při lovu, přeskočilo na ně velké množství nemocí. To, že jejich rezervoár je zvířecí, jsme zjistili až nedávno. Virus se jako každý jiný patogen nebo parazit nesnaží svého hostitele zabít, potřebuje ho jako prostředí, kde se může dál množit. Když ho zabije, musí hledat nového hostitele nebo zemřít s ním. Viry, které jsou s námi už hodně dlouho (opary, neštovice...), se naučily člověku moc neškodit. Ale jsou nové druhy virů, které mají k dispozici mnoho hostitelů bez přirozené ochrany a je jim tedy jedno, jestli některé zabijí, protože je tu velké množství nových. Když nákaza dospěje do stádia, kdy je populace promořená a nových hostitelů už moc není, pandemie se zastaví a virus je tlačěn k tomu, aby se svým hostitelům začal přizpůsobovat. Situace, že virus na masivní očkování zareaguje novou mutací a bude hledat cestu, jak najít varianty odolné vůči očkování, je sice možná, ale teď je prvořadým úkolem naočkovat co největší množství lidí a získat čas na vývoj dalších vakcín, schopných zasáhnout virus možná cíleněji i proti případně zmutovaným kmenům a s dlouhým ochranným účinkem. Většina vakcín je namířena proti bílkovině na povrchu viru. Ta funguje jako klíč otevírající buňku pro volný vstup viru do jejího nitra. Dlouho známé

očkovací látky obsahují oslabený nebo mrtvý virus nebo bakterii nebo jejich součást. V současné době přicházejí tzv. RNA vakcíny, které obsahují část genetické informace viru, která kóduje právě ten klíč, který chceme tvorbou protilátek zbavit schopnosti otevírat buňky. Další typ vakcín obsahuje neškodné viry, které jsou geneticky upravené tak, aby produkovaly právě klíč, proti kterému se mají vytvořit protilátky, aniž by mohlo vzniknout samotné onemocnění. Tyto nové vakcíny vyvolávají silnější odpověď při menším riziku vedlejších účinků.

Postupně se ukázalo, že novým koronavirem se může nakazit i řada domácích zvířat. U psa se jedná o tzv. koncového hostitele, od něhož se onemocnění dál nešíří. Jinak je tomu u kočky, norka, křečka a drobných lasicovitých šelem. Virus dál nepřenášejí myši, potkani ani domácí hospodářská zvířata. Nakazit se mohou i velké kočkovité šelmy (lvi, tygři...), různé druhy primátů a asi i lidoopi. Koronavirus se nemůže šířit přes komáry nebo klíšata, právě tak jako se přes komáry nešíří HIV nebo žloutenky B nebo C. V Dánsku se ukázalo, že virus přenesený z člověka na kočku se může dál přenést na norka a s některou mutací zpět na člověka. Proto byla před časem utracena chovná populace norků v Nizozemsku a Dánsku, kde byla mutace nalezena. Možný přenos koronaviru z kočky na člověka je v současné epidemiologické situaci nezajímavý, ale do budoucna by mohla zvířata zůstat rezervoárem. Viry jsou citlivé na zevní prostředí a obava, že se objeví nové viry při tání věčně zmrzlé půdy na Sibiři není na místě. Virus by mohl být zmrazený někde v jádru ledovce, ale při zvyšování teploty při tání by těžko přežil. Větším rizikem by mohla být místa, kam lidská noha nevstoupila a viry si tam cirkulují mezi hostiteli, kterým nijak neškodí. A pak dojde k vykácení deštného pralesa a... Na začátku roku bychom ale i při neradostné epidemiologické situaci měli končit optimisticky. Z půl milionu nakažených covid-19 by mohlo třeba tisíc lidí zemřít, několik tisíc bude hospitalizovaných, z půl milionu naočkovaných by mohla mít stovka nežádoucí účinky a intenzivní péči nebude potřebovat nikdo. I kouření a alkohol mají své prokázané vedlejší účinky, ale koho to odradí?!

Z veřejných zdrojů upravila
a dobrou volbu a hodně zdraví přeje **Drsovo**.

Zábavnější medicína

Letos v září to bude 100 let, co se narodil spisovatel **Richard Gordon** (15. 9. 1921 – 11. 8. 2017).

Vlastním jménem se jmenoval Gordon Stanley Ostlere. Byl to britský lékař - chirurg a anesteziolog, který v roce 1957 napsal knížku *Doktor v domě*, brzy opustil lékařskou praxi a stal se spisovatelem. Napsal 29 knih, týkajících se lékařů, jejich života, studia, praxe a podle těchto knih také vzniklo asi 7 filmů a televizní seriál.

V naší obecnické knihovně je k vypůjčení knížka *Neviditelné vítězství*, což je fiktivní příběh mladého biochemika a jeho kariéry spjaté s historií objevů sulfonamidů a penicilinu. V příbramské knihovně jsou k dispozici 4 jeho knížky - *Doktoři a dcery*, *Medicínské katastrofy*, *Medicínské záhady* a *Facemaker*.

V současné době byly také načteny dva jeho texty *Doktor v domě* a *Doktor na moři* jako audioknihy.

E.T.

10. MĚSTA A MĚSTEČKA (II.)

Pokračujeme české historií, kterou se snažím vztáhnout k našemu kraji, většinou z různých pramenů buď citovaných v knihách nebo zjištěných na internetu, doplněných vsuvkami původního textu knihy Ladislava Malého *Příbramsko a Dobříšsko*, vydané v roce 1930. (Původní text *proloženým písmem*.)

Minule jsme ukončili putování historií v Dobříši, když budeme pokračovat dále dostaneme se do Nového Knína. Knín je prastarým místem, které znali čeští panovníci ještě dříve, než se zde začaly těžit drahé kovy. Jak už jsem dříve asi uváděl, byla zde již v roce 1186 uzavřena smlouva, která spojila Čechy a Moravu v jeden celek (kníže Bedřich a Konrád Ota). Když se v Kníně opravoval kostel s. Mikuláše bylo objeveno románské ostění okna a portálu, které bylo datováno do 80. let 12. století. Z toho se dá usoudit, že kostel zde již mohl stát v době podpisu smlouvy. A tak by bylo možné, že Nový Knín je vlastně starší nežli Starý Knín. *O Novém Knínu nedoložená pověst vypráví, že koncem 13. století, kdy patřiti měl Benediktínům Ostrovským (na Vltavě) byl tu klášter Alžbětinek (nade mlýnem Rousovským) jemuž naproti stál kostel (nyní parcela Na Hůrkách), kteréžto stavby za válek husitských byly tak zničeny, že po nich ani stopy nezůstalo.*

Knín však proslavilo především zlato. V okolí se rýžovalo dávno před tím, než Čechy osídlili Slované. Počátek dolování se zde datuje na rozhraní 13. a 14. století. V roce 1330 za vlády Jana Lucemburského, se Knín již uvádí jako horní město. *Nejvyššího rozkvetu dodělal se Knín za Karla IV, kdy v jeho družině objevují se četní rodáci tamní, jako panoši: Velen a Vojslav z Knína (1363) Svatomír (1368) Pešek, Nedamíř, Ješík a Mikoláš synové Příbyslava (1373).* Rozvoj přerušily husitské války. Pověsti vyprávějí o vypálení města a zavalení dolů i s horníky, kteří se tam ukryli. Knín byl v této době skutečně zničen požárem a shořely všechny městské listiny i privilegium krále Zikmunda z roku 1437. Na vyžádání Jiří z Poděbrad udělil městu nový majestát, který mu zajistil dolování. Jak uvádí Ladislav Malý: *Vypráví se, že prý zbořen byl v Kníně také klášter Alžbětinek a chrám, stojící tam, kde jsou nyní „Hůrky“, nade mlýnem Čámských. Při tom celé město bylo obráceno v hromadu trosk a spálenišť, takže důležité horní město až do doby poděbradské zůstalo opuštěno.*

Z Knína se ještě přesuneme o hodný kus dále až pod horu Třemšínskou. Zde se nachází pravé brdské městečko zvané Rožmitál pod Třemšínem. Nejstarší osídlení na území města dokazují archeologické nálezy z 10. a 11. století, v okolí dnešního kostela Povýšení svatého Kříže ve Starém Rožmitále. První doložená zmínka o obci pochází z roku 1265.

Na začátku 13. století zde byl na vyvýšenině obklopené bažinami postaven kamenný hrad se silnými zdmi, baštami a branami, opatřený na severozápadní straně velkým rybníkem. Snad podle šípkových růží planě rostoucích v malebném údolí byl hrad nazván, tehdy podle módy německy, Rosenthal. Okolo hradu vznikla osada a přesunulo se sem centrum osídlení. Rožmitál je spjat s rodem Buziců, kteří mají ve znaku kančí hlavu. Prvním doloženým příslušníkem rodu byl Jetříšek Buzovic, kterému Rožmitál vděčí za svůj městský znak. *Z majitelů vynikl nejvíce slavný politik z doby poděbradské Lev z Rožmitálu (nar. 1415), jehož sestra Johanna stala se manželkou krále Jiřího. Král poslal Lva z Rožmitála r. 1465 do ciziny, aby tu působil k očištění jména českého i vzbudil důvěru ke králi, což se talentu Lvovu úplně podařilo.* Jeho cílem bylo podpořit snahu Jiřího z Poděbrad vytvořit unii křesťanských evropských států. Dalším z výrazných Pánů z Rožmitálu byl také Zdeněk Lev z Rožmitálu, který od roku 1508 zastával 15 let úřad nejvyššího purkrabí. Tento mocný muž, disponující značným majetkem žil natolik rozmařilý život, že svá zadlužená panství postupně musel prodávat a po jeho smrti byl zbytek majetku včetně rožmitálského panství postoupen věřitelům Rožmitálské panství v roce 1555 vykoupil vysoký královský úředník bavorsko-rakouský šlechtic Florián Gryspek. Ten přestavěl rožmitálský hrad na renesanční zámek, nechal budovat rybníky, obnovil železnou huť, vylepšoval dvory. Po Bílé hoře byli Gryspekové roku 1622 odsouzeni ke ztrátě všeho majetku. Novým majitelem se stalo pražské arcibiskupství. Arcibiskupové se v Rožmitále moc neobjevovali a správci i úředníci se s lidem nemazlili, ale rožmitálští se ale moc nedali a vysloužili si pověst rebelantů. O jejich buřičství píše hezky Jan Čáka v knize Podbrdskem od městečka k městu. Když už jsme v Rožmitále musím zmínit Jakuba Jana Rybu, který ve svých dvaadvaceti letech nastoupil na místo kantora a regenschoriho. Na zdejší škole vznikalo celé jeho rozsáhlé dílo. Skvělý český hudební skladatel, který také sbíral lidové písně, které sepsal do sborníků českých písní. Jeho nejslavnější, dodnes nejhranější a nejpoblíbenější skladbou pro vánoční období je Česká mše vánoční. J.J. Rybu trápilo nepochopení rožmitálské veřejnosti, neshody s vrchností, rozepře se zaměstnavatelem, neustálé řešení sporů a obtížné zajišťování obživy pro početnou rodinu. Deprese a pocity marnosti jej dovedly v dubnu 1815 až k sebevraždě.

Pokud vás z povídání o historii něco zaujme, naleznete bližší a podrobnější informace v literatuře nebo na internetu.

(Použito knihy Jana Čáky *Podbrdskem od městečka k městu*.)
Příště příbramská historie. **bs**

**PSTRUZI, JESETEŘI
JAPONSKÁ ZAHRADA**

ZAHRADA ŠACHTA ☎ 728 621 680 🏠 Obecnice 78 - Šachta

PROHLÍDKY ZAHRADY ● PRODEJ RYB Z REGISTROVANÉHO CHOVU

OCTÁRNA III.

Ve třetím díle povídání o Octárně se vrátíme ještě k obrázku z minulé části. V popředí byla vidět čistička odpadních vod z bývalých vojenských kasáren. Po dokončení nové nádrže začátkem šedesátých let byla čistička zrušena. Místo ní se začala budovat pod novou hrází čistička nová. Byla vybavena zařízením za milion korun. Budova, odpadní šachta a další zařízení. Přesto nákladné dílo nikdy nesloužilo svému účelu, zbytky zrezivělého zařízení můžeme najít pod novou hrází na pravé straně vypouštěcího kanálu. To na doplnění minulého dílu.

Stará Octárna byla známa svým množstvím a chovem ryb. V rybníce a jeho přítocích bylo svého času velké množství kaprů, štik, a pstruhů. Nedaleko rybníka vedle hájoven byly vybudovány sádky na chov ryb. Byly napájeny vodou se strouhy tekoucí podél rybníka. O chov ryb se staral nejvíce ing. Korbela a hajný Soukup.

Paní Varvařovská vzpomínala: Nad sádkami byly zavěšené drátěné sítě do, kterých se dávaly zbytky vnitřnosti a kůží a uhynulá zvíř. Ryby si pochutnávaly na červech, kteří padali ze zbytků zvířete skrz síť do sádek. Pstruzi v sádkách dorostli do určitého stáří a byli vypouštěni do rybníka a okolních potoků. Tím byl v okolí Obecnice udržován velký stav pstruhů v pstruhových vodách. Za první republiky byla ještě pod hrází stála rybí líheň, kde hajní vychovávali plůdek, který se dával do sádek nad hrází.

Na starou Octárnu si skoro každý rybář z Obecnice občas zašel zapytlačit. Kluci vzali pytláčku a šlo se na pstruhy. A to měli hajní hned co dělat. *Toto jsou moje vzpomínky na rybolov v Octárně: Rybník měl již novou hráz a byly v něm nasazení dospělí duhový pstruzi. Jak jsme se to dozvěděli, šlo se do akce. Pstruhy jsme lovili u přítoku, a to jenom do ruky nebo do podběráku. Zábava to byla dobrodružná. Nad starým splavem u přítoku bylo vybudováno nové stavidlo, které jsme spustili a když voda opadla, byl rybolov snadnější. Po jednom úspěšném lovu se sušíme na břehu, když se za námi objevil hajný Čermák „Co tady děláte, snad nechytáte pstruhy.“ Vymluvili jsme se na koupání, i když byl začátek května. Ulovených ryb na klacku, které jsme měli ponořené ve vodě, si nevyšiml. To byla naše*

Paní Máchová, hajný Švarc, paní Křivánková a paní Kozárková

záchrana. Kdyby nás odhalil byl by pěkný mazec ve škole, ale možná i doma.

Na Octárně se dařilo chovu nutrií, chlupatých myší s červenými zuby. Ten měl na starosti hajný Soukup. Vyzděné chovné kotce s výběhy zakrytými drátěnkou, jsme mohli vidět podél potůčku tekoucího z malého rybníčku pod starou hrází blízko Švarcovy hájovny.

U políčka nedaleko Soukupovy hájovny, poblíž cesty směrem ke vsi, stála voliéra na lišky. Liška byla používána

na cvičení psů při norování. Nejen mysliveckým životem žila stará Octárna, sloužila občanům k příjemnému koupání ve svěží brdské vodě a procházkám v krásné přírodě v okolí rybníka, ale také ke kulturnímu vyžití.

Na palouku poblíž přítoku byl v poválečných letech druhé války vybudován taneční parket. Parket byl na samém břehu, část byla na kůlech přímo nad hladinou. Sloužil k tanci při konání tzv. Benátských nocí. Hladina rybníka osvětlená lampiony, večerní projížďky na osvětlených lodičkách podbarvené kvalitní hudbou. Hlavním iniciátorem

(pokračování na str. 15)

Pan Peták, ing. Karkán, paní Batistová, Křivánková, polesný Varvařovský, pan Mudra, dole pan Falc

OCTÁRNA III.

(dokončení ze str. 14)

těchto akcí byl Zdenka Zelenka, syn paní Rózy Zelenkové majitelky známého hostince v Obecnici. Zdeněk vždy před konáním večerů objížděl okolní vesnice i města s kočárem taženým koňmi a prováděl reklamu. Na těchto večerech hrály různé kabele, většínou dechové orchestry. Několikrát byla pozvaná jazzová kapela pana Hlinovského, čítající až třicet účinkujících, v té době hrála upravené hity amerického jazzu. Kouzelné večery na břehu rybníka překazila osudová padesátá léta. Zdeněk Zelenka opustil republiku a odstěhoval se do Švýcarska. Na několik les parket osiřel.

Po převratu se podařilo mladým lidem z Obecnice akci oživit, spolu s obecnickými hasiči a vojáky z nedalekých kasáren upravili zchátralý parket. Na tento čas vzpomínal Pavel Kasl starší: Na slavnost bylo třeba navézt potraviny, limonády pivo a jiné pochoutky. Jak to udělat? Od sedláka Karla Zelenky si vypůjčili starou kobylu, na vůz naložili potřebné zboží nakoupené v hospodě u Zelenků a vyjeli. Kobyle se ale dělat nechtělo. Po chvíli zastavila a nechtěla jít dál. Zkoušeli všechno, přemlouvání, pobízení, vše zbytečně. Až Čendu Klímu napadla spásná myšlenka. Klackem začal dloubat kobyly pod břicho. Kobyla sebou trhla a vyrazila, že jí kluci ani nestačili. Letěla jako o závod, limonády a pivo na voze jen chrastili. Jak jí ale zastavit? To byl problém ještě větší. Nakonec se jim to podařilo skoro až pod Kloboučkem. Ani tento chvályhodný pokus o trvalé zachování slavností netrval dlouho. Někdy v roce 1955 se konala slavnost naposled.

Ještě musíme zmínit letní slavnosti pořádané na Octárně v nedalekém lomu. Byly zde postaveny krámky a v okolí se konaly různé akce. Na tyto slavnosti byla pozvána i tehdy známá spisovatelka Marie Majerová. Slavnosti organizoval spolu s ostatními hlavně ing. Korbel.

Pokračování příště.

Jan Zelenka

Polesný pan Varvařovský, paní Křivánková, Kozárková, Kočová, Zelenková, Oktábcová a pracovníci vodárny Na Hvězdičce

Paní Křivánková, Batistová, vedoucí LS pan Chlupsa, paní Kočová, sedí polesný pan Varvařovský

Octárna - stavidla, Švarcova hájovna a myslivna

Z OBECNICKÉ HISTORIE...

Masopust v Obecnici - s trakařem J. Neliba.

Masopust na návsi v Obecnici (60. léta 20. století). Na fotografii je vidět v pozadí Bařovna.